

Bharat Chandak

SATYA ELECTRICALS

POLYCORE, Legrand, NAVELLE, Finolex, G.K. COLORS, USHE, PHILIPS, SIEMENS

Tapadia Market, Chain Sukh Road, Latur-413512

Ph : (O) 243678, 244458, 250776, (R) 242018

Email: satyaelectricals@rediffmail.com

लातूर वर्ष ४ थे अंक २०९ वा शनिवार दि.०८ फेब्रुवारी २०२५ पृष्ठे ४ स्वागत मूल्य २ रु.

मुंडेच्या काळात कृषीविभागात १६० कोटींचा भ्रष्टाचार

४ लाडक्या भावांनी लाटले बहिणीचे पैसे

बीड : सामाजिक कार्यकर्त्या अंजली दमानिया यांनी मंत्री धनंजय मुंडे यांच्यावर गेल्या काही दिवसांपासून चांगलाच हल्लाबोल चढवला आहे. धनंजय मुंडे कृषिमंत्री असताना कृषिविभागात १६० कोटींचा भ्रष्टाचार झाल्याचा आरोप अंजली दमानिया यांनी केला होता. आता पुन्हा एकदा तक्रार दाखल केली आहे. अंजली दमानिया यांनी एमएआयडीसीच्या एका कराराचे छायाचित्र जोडत मजकूर लिहिला आहे. महाराष्ट्राच्या मुख्यमंत्र्यांना कृषी घोट्याच्या भ्रष्टाचाराचा हा सगळ्यात मोठा पुरावा, असे म्हणत त्यांनी पुढे खरेदीची आकडेवारी नमूद केली आहे. एमएआयडीसी स्वतः बँकरी पंप २९९० रुपयाने खरेदी करत होते. जीएसटी सक्त ते २४५३ रुपयांना पडत होते. मग धनंजय मुंडे यांनी ३४२५ रुपयांना विकत का घेतले? याचे उत्तर मिळालेच पाहिजे, असे अंजली दमानिया यांनी म्हंटले आहे. दरम्यान, अंजली दमानिया यांनी धनंजय मुंडे

कृषिमंत्री असताना कृषिविभाग १६० कोटींचा भ्रष्टाचार झाल्याचा दावा केला आहे. बाजारभावातील किंमतीपेक्षा अनेक पटीने वाढीव किंमत देऊन नॅनो युरिया, नॅनो डीपीएची खत खरेदी करण्यात आल्याचे अंजली

दमानिया यांनी आरोप केला होता. तसेच नॅनो युरिया, नॅनो डीपीएसह इतर ५ वस्तुंची खरेदी ६० ते ७० टक्के वाढीव दराने करून धनंजय मुंडे यांनी भ्रष्टाचार केला आहे. त्यामुळे मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस आणि उपमुख्यमंत्री अजित पवार यांनी धनंजय मुंडे यांचा राजीनामा घेण्याची मागणी अंजली दमानिया यांनी केली आहे. बीडच्या सरपंच संतोष देशमुख हत्या प्रकरणी वाल्मीक कराडला अटक झाल्यानंतर मंत्री धनंजय मुंडे यांच्या देखील राजीनाम्याची मागणीने जोर धरला आहे. वाल्मीक कराड हे धनंजय मुंडे यांच्या जवळचा असल्याने ही मागणी केली जात आहे. तसेच वाल्मीक कराड आणि धनंजय मुंडे यांच्यात आर्थिक व्यवहार देखील असल्याचे अंजली दमानिया यांनी पुराव्यासह माध्यमांसमोर आणले होते. त्यामुळे सर्वच स्तरातून धनंजय मुंडे यांच्या राजीनाम्याची मागणी केली जात आहे.

पुणे : लाडक्या बहिण योजनेमधील कारनामे आता हळूहळू पुढे येऊ लागले असून हिंगोली जिल्ह्यातील चार लाडक्या भावांनीच लाडकी बहिण योजनेत नांव टाकून सहा हप्ते उचलले आहेत. विशेष म्हणजे कारवाईच्या भीतीने या भावांनी दिलेल्या अर्जावरून हा उलगडा झाला आहे. राज्यात शासनाने विधानसभा निवडणुकीच्या तोंडावर मुख्यमंत्री लाडकी बहिण योजना जाहिर केली होती. या योजनेमध्ये पात्र महिलांना १५०० रुपये महिना देण्याची घोषणा करून त्यांच्या बँक खात्यात पैसेही जमा होण्यास सुरवात झाली होती. त्यासाठी महिलांनी ऑनलाईन प्रस्ताव दाखल करून त्यांचे आधारकार्ड, बँक खाते क्रमांक तसेच छायाचित्र अपलोड करण्यात आले होते. दरम्यान, हिंगोली जिल्ह्यातून सुमारे ३.५० लाख महिलांनी लाडकी बहिण योजनेचे अर्ज दाखल केले होते. पंचायत समितीस्तरावरून सदर अर्ज मंजूर केल्यानंतर महिलांच्या बँक खात्यात रक्कम जमा करण्यात आली आहे. त्यानंतर शासनाने काही दिवसांपूर्वीच या योजनेचा

लाभ बंद करण्याबाबत अर्ज देण्याचे आवाहन केले होते. त्यानुसार हिंगोली जिल्ह्यातून आठ जणांनी लाभ बंद करण्याचा अर्ज दिला आहे. विशेष म्हणजे यामध्ये चार पुरुषांचा समावेश असल्याचे स्पष्ट झाले आहे. या संदर्भात महिला व बालविकास अधिकारी राजेश मगर यांनी सांगितले की, योजनाचा लाभ बंद करण्यासंदर्भात आठ अर्ज प्राप्त झाले असून त्यामध्ये चार पुरुषांची नांवे असल्याचे दिसून आले आहे. त्यांनी आधारकार्डवर महिलांचे छायाचित्र लाऊन प्रस्ताव दाखल केला असावा. या चौघांच्या बँक खात्यावर सहा हप्ते जमा झाल्याचेही त्यांनी सांगितले. सदर चारही पुरुष अॉडा नागनाथ तालुक्यातील असून महेश भांडे, रामराव काळे, गजानन काळे, शिवाजी भांडे अशी चौघांची नांवे असल्याचे त्यांनी सांगितले. या प्रकरणाची सखोल चौकशी सुरु करण्यात आली असून नेमकी नांवात चूक झाली आहे काय याची तपासणी करून त्यामध्ये सत्यता आढळून आल्यास शासनाच्या निर्देशानुसार पुढील कारवाई केली

शेतकऱ्यांचे जगणे आता तरी मान्य करा ओमप्रकाश राजेनिंबाळकर

शिर्डी साई संस्थानच्या मोफत भोजन व्यवस्थेत झाला 'असा' बदल

लोकसभेत खासदार निंबाळकर यांची केंद्र सरकारच्या धोरणावर कडाडून टीका

७ फेब्रुवारी २०२५ शिर्डी : साईबाबा संस्थानच्या प्रसादालयात मोफत भोजन घेण्यासाठी आता दर्शन घेतल्यानंतरच टोकन मिळणार आहे. मंदिराच्या उदी-प्रसाद काउंटरजवळ भाविकांना हे टोकन दिले जाणार असून, या व्यवस्थेसह काही महत्त्वपूर्ण बदल करण्यात आल्याचे साईबाबा संस्थानचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी गोरक्ष गाडीलकर यांनी स्पष्ट केले.

नवी दिल्ली :- लोकसभेच्या अर्थसंकल्पीय अधिवेशनात धाराशिव लोकसभा मतदारसंघाचे खासदार ओमप्रकाश राजे निंबाळकर यांनी विविध विषयांवर सरकारच्या धोरणांवर कठोर शब्दांत टीका केली. त्यांनी विशेषतः शेती, विमा, रेल्वे आणि आरोग्य क्षेत्रातील समस्यांकडे सरकारचे लक्ष वेधले. निंबाळकर यांनी संसदेत बोलताना नाफेड अंतर्गत धाराशिव लोकसभा मतदारसंघातील ४४,०१३ शेतकऱ्यांनी नोंदणी केली असली तरी केवळ १५,७९८ शेतकऱ्यांकडूनच सोयाबीन खरेदी करण्यात आल्याचे स्पष्ट केले. उर्वरित २८,००० शेतकरी अजूनही वंचित असून शेतकऱ्यांचे शेवटचे पोत विक्री होईपर्यंत खरेदीस मुदतवाढ देण्याची मागणी त्यांनी केली. महाराष्ट्र कृषी मूल्य आयोगाने सोयाबीनसाठी ७,००० रुपये प्रति क्विंटल दर सुचवला असतानाही केंद्राने केवळ ४,८९२ रुपये प्रति क्विंटल दर जाहीर केला आहे, हे स्पष्ट करत निंबाळकर यांनी सरकारला आक्रमक शब्दांत जाब विचारला. २०१६ मध्ये सरकारने

शेतकऱ्यांचे उत्पन्न दुप्पट करण्याचे आश्वासन दिले होते, पण प्रत्यक्षात उत्पन्न दुप्पट होण्याऐवजी उत्पादन खर्चच दुप्पटीने वाढला आहे, अशी टीका त्यांनी केली. प्रधानमंत्री फसल विमा योजनेतर्गत केंद्र, राज्य आणि शेतकरी मिळून ४२,००० कोटी रुपये विमा प्रीमियम भरले असतानाही केवळ ३६,००० कोटी रुपयेच शेतकऱ्यांना भरपाई म्हणून मिळाले आहेत. ५,००० कोटी रुपयांचा नफा खाजगी विमा कंपन्यांनी कमावला, याकडे लक्ष वेधत, ही रक्कम कंपन्यांना न देता थेट शेतकऱ्यांना देण्यात यावी, अशी मागणी त्यांनी सभागृहात केली. निंबाळकर यांनी माजी पंतप्रधान अटल बिहारी वाजपेयी यांच्या

नदीजोड प्रकल्पासंदर्भात कोणतीही तरतूद या अर्थसंकल्पात नसल्याचे सांगितले. पुरस्तर भागातील पाणी दुष्काळी भागात वळण्याची योजना सरकारने का पुढे नेली नाही, असा सवाल करत, हा प्रकल्प तातडीने कार्यान्वित करण्याची मागणी केली. धाराशिव-तुळजापूर-सोलापूर रेल्वे प्रकल्पासाठी सुरुवातीला ९०४ कोटी रुपये मंजूर केले होते, मात्र आता हा प्रकल्प १,०२६ कोटी रुपयांपर्यंत वाढला आहे. या वर्षी ३,००० कोटीची गरज असतानाही केवळ २२५ कोटींचीच तरतूद केल्याचे निंबाळकर यांनी निदर्शनास आणून दिले. आरोग्य क्षेत्रातील त्रुटींवर भाष्य करताना प्रधानमंत्री जन आरोग्य योजनेतील आर्थिक मर्यादित रूग्णांना आवश्यक उपचार मिळण्यात अडकणी येत असल्याचे निंबाळकर यांनी सांगितले. सर्व प्रकारच्या आजारांवर मोफत उपचार मिळावे यासाठी स्वतंत्र योजना तयार करावी, अशी शिफारस त्यांनी सभागृहात केली.

याबाबत पत्रकारांना माहिती देताना गाडीलकर यांनी सांगितले, की ही सुविधा केवळ साईभक्त आणि संस्थान रूग्णालयात उपचार घेणाऱ्या रूग्णांसाठीच उपलब्ध असेल. इतर नागरिकांना प्रसादालयात भोजनासाठी पैसे मोजावे लागणार आहेत. गुरुवार, ६ फेब्रुवारीपासून या नवीन नियमांची अंमलबजावणी सुरु होईल. भाविकांना अधिक सुलभ आणि सुरक्षित भोजनव्यवस्था मिळावी, यासाठी हा निर्णय घेण्यात आला असल्याचे गाडीलकर यांनी सांगितले. शिर्डीत व्यसनधर्मी गुन्हेगार आणि भिक्षक्यांची संख्या वाढल्याने मोफत भोजन व्यवस्थेत बदल करावा, अशी मागणी काही दिवसांपूर्वी माजी खासदार डॉ. सुजय विखे पाटील यांनी केली होती. त्यानुसार प्रशासनाने योग्य निर्णय घेतल्याचे भाविकांनी सांगितले. सध्या रोज सुमारे ४५ हजार भाविक मोफत भोजनाचा

लाभ घेतात. नवीन बदलामुळे प्रसाद भोजन व्यवस्था अधिक सुटसुटीत आणि सुरक्षित होईल, असा विश्वास संस्थानचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी गोरक्ष गाडीलकर यांनी व्यक्त केला. गुन्हेगारी रॉ खण्यासाठी निर्णय संस्थानकडे आलेल्या तक्रारीनुसार, काही लोक मद्यपान करून प्रसादालयात येतात तसेच परिसरात धूम्रपान करतात, त्यामुळे साईभक्तांना मोठा त्रास सहन करावा लागतो. या पार्श्वभूमीवर प्रशासनाने कठोर भूमिका घेत नवीन भोजन व्यवस्था लागू केली आहे. नवीन मोफत भोजन व्यवस्था - दर्शन घेतलेल्या भाविकांना उदी-प्रसाद काउंटरजवळ टोकन दिले जाईल. - मुखदर्शन घेतलेल्या भाविकांसाठी मुखदर्शन हॉलमध्ये ऐच्छिक टोकन दिले जाईल. - संस्थान निवासस्थानातील भाविकांना

त्यांच्या रूमच्या पावती व चावीच्या आधारे भोजन कक्षात प्रवेश मिळेल. - रूग्णालयातील रूग्णांच्या नातेवाईकांसाठी केसपेपर किंवा अॅडमिट कार्ड दाखवून भोजन मिळेल. - पालखी पदयात्री व शालेय सहलींसाठी संस्थान अधीक्षकांच्या खातरजमीनंतर प्रवेश दिला जाईल. - सशुभक भोजन सुविधा पूर्वीप्रमाणेच सुरु राहील. - सकाळच्या वेळी दर्शनरांगेत नाश्यासाठी वेगळे कूपन दिले जाईल, ज्यासाठी पैसे भरावे लागतील.

अमर कॉम्प्युटर टायपिंग इन्स्टिट्युटचे घवघवीत यश

आजपासून १४ वी जागतिक बौद्ध धम्म परिषद

लातूर : महाराष्ट्र राज्य परीक्षा परिषद, पुणे मार्फत जीसीसी-टीबीसी या टायपिंग परीक्षा घेतल्या जातात. वर्षातून दोन सत्रांमध्ये होणाऱ्या परीक्षापैकी डिसेंबर - २०२४ मध्ये घेण्यात आलेल्या परीक्षेत लातूर येथील अमर कॉम्प्युटर टायपिंग इन्स्टिट्युट या संस्थेतील विद्यार्थी कु. शुभम सुग्रीव नागराजे यांनी इंजरीत ३० श.प्र.मि. या परीक्षेत पैकीच्या पैकी १०० गुण संपादन करून संस्थेतून सर्वप्रथम येण्याचा मान मिळविला आहे. तसेच सदर संस्थेतून प्रविष्ट झालेल्या एकूण विद्यार्थ्यांपैकी ११ विद्यार्थी हे ९० पेक्षा जास्त गुण प्राप्त करून प्रथम क्रमांकाने उत्तीर्ण झाले आहेत. यामध्ये दिपाली देशमुख, प्रतिक्षा नागराजे, प्रतिक पवार, गणेश चोळखणे, आयेशा शेख, शिवम हवा, प्रिया नागराजे व इतर विद्यार्थ्यांचा समावेश आहे. विद्यार्थ्यांच्या यशाचे गमक सांगताना अमर कॉम्प्युटर टायपिंग इन्स्टिट्युटचे प्राचार्य नंदकुमार देशमुख यांनी विद्यार्थ्यांना दिले जाणारे

योग्य टायपिंग प्रशिक्षण व विद्यार्थ्यांकडून करून घेत असलेला नियमित सराव यामुळेच संस्थेतील विद्यार्थी चांगले गुण प्राप्त करून उत्तीर्ण होत असतात असे सांगितले. तसेच नवीन सत्र हे जानेवारी-२०२५ पासून सुरु झाले असून विद्यार्थ्यांनी जवळच्या शासन मान्यताप्राप्त टायपिंग संस्थेत आपला प्रवेश निश्चित करावा असे आवाहनही यावेळी नंदकुमार देशमुख यांनी केले आहे. प्रथम आलेल्या सर्व विद्यार्थ्यांचे व संस्थेचे प्राचार्य नंदकुमार देशमुख यांचे सर्व स्तरातून अभिनंदन होत आहे.

किनवट / शेख शौकत :- आजपासून दोन दिवसीय धम्म परिषदेला सुरुवात होत आहे रमृतिशेष उत्तमराव कांबळे नगरी, सावित्रीआई फुले चौक, बुध्दमुर्ती परिसर, समतानगर येथे आयोजन करण्यात आले आहे. परिषदेचे स्वागताध्यक्ष प्राचार्य डॉ. मोहनराव मोरे, माजी नगराध्यक्ष, पुर्णा हे राहणार आहेत. निमंत्रक निखिल वाघमारे, संयोजक, अंकुश भालेराव व आयोजक राहूल कापसे हे आहेत. शनिवार, (दि.८) दुपारी दोन वाजता उद्घाटन समारंभ होईल. अध्यक्षस्थानी भदंत आर्य नागार्जुन सुरेई ससाई, अध्यक्ष-दिक्षाभूमी, नागपूर हे असतील. उद्घाटन भदंत अश्वजीत थरो, सचिव, अ.भा. भिक्खू संघ, यवतमाळ हे करतील. स्वागताध्यक्ष प्राचार्य डॉ. मोहन मोरे हे प्रमुख उपस्थिततांचे स्वागत करतील. यावेळी भंते डॉ. आनंद, थायलंड, भंते सुवस्दन, भंते धम्मसार यांच्यासह दलितानंद खडसे, डॉ. माधव मस्के, तेलंगणा, माधव कावळे, शंकर नगराळे, सुरेश जाधव, जनार्दन भवरे, शशिकांत लडे, महेंद्र नरवाडे,

पुंडलीक मुनेश्वर, अनिल साळवे, डॉ. मनोज घडसिंग, अॅड. किशोर मुनेश्वर, अॅड. राहूल सोनकांबळे, अॅड. सुनील यरेकार, अॅड. यशवंत गजभारे, अॅड. सचिन दारवंडे हे प्रमुख पाहुणे म्हणून उपस्थित राहतील. सूत्रसंचालन चंद्रमीम हौजेकर हे, तर दिनेश कांबळे हे आभारप्रदर्शन करतील धम्म कवी संमेलन सायंकाळी ५.०० वाजता

होईल. अध्यक्षस्थानी प्रा. सागर जाधव हे राहतील. पहिला धम्मसंवाद सायंकाळी ६ वाजता होईल. दुसरा धम्मसंवाद सायंकाळी ७ वाजता होईल. धम्म सांस्कृतिक संध्या रात्री ९ वाजता होईल. यात राहूल साठे (मुंबई), गुणगुण रणयेवले (औरंगाबाद) व विपीन तातड (अमरावती) हे सहभागी होतील.

संपादकीय....

भारतीयांची घरवापसी

जगाशी व्यापारी संबंध जोडताना केवळ अमेरिकेचे हित (अमेरिका फर्स्ट) बघणे, हे राष्ट्राध्यक्ष डोनाल्ड ट्रम्प यांचे आवडते धोरण आहे. स्थलांतरितांना तीव्र विरोध ही त्यांची विचारसरणी आहे. म्हणूनच मेक्सिकोच्या सीमेवर भिंत बांधण्याच्या घोषणा करण्यापासून ते सर्व बेकायदेशीर स्थलांतरितांना हाकलून देण्यापर्यंतची गर्जना करण्यापर्यंतच्या कारवाया ट्रम्प यांनी सतेवर येताच लागेल केल्या. अमेरिका हा मूलतः स्थलांतरितांमधूनच आकाराला आलेला देश आहे. अमेरिकेत सुमारे १ कोटी १० लाख स्थलांतरित आहेत. या सर्वांना हद्दपार केल्यास लोकांना ज्या विविध सेवा स्वस्तात मिळतात, त्या मिळणार नाहीत. त्यामुळे सर्व बेकायदेशीर स्थलांतरितांना विमान, जहाज वा बसमधून देशाबाहेर काढण्याऐवजी निवडक कारवाई करणे, हीच ट्रम्प यांची व्यूहरचना असेल. त्यामुळे त्यांचे समर्थकही खूश होतील आणि बाकी जनतेला महागाईस तोंडही द्यावे लागणार नाही. कारण, स्थलांतरित हे कमी पैशात विविध कामे करतात आणि अल्पदरात सेवा पुरवतात, हा जगभरचा अनुभव आहे. जागतिकीकरणामुळे मजुरांचे स्थलांतर वाढले; पण ट्रम्प यांचा मुळात जागतिकीकरणासच विरोध आहे. याचा अर्थ, कुणी बेकायदेशीर स्थलांतराचे समर्थन करावे, असे नाही; मात्र वास्तवही नजरेआड करता येत नाही. आता अमेरिकेतील भारतीय स्थलांतरितांना परत पाठवण्याची प्रक्रिया सुरु झाली असून, सी-१७ या अमेरिकन लष्कराच्या विमानातून टेक्सासमधील सॅन अँटोनियो येथून २०५ बेकायदा स्थलांतरितांना भारतात पाठवण्यात आले.

पंतप्रधान नरेंद्र मोदी फेब्रुवारीतच अमेरिकेचा दौरा करत असून, त्यापूर्वीच हे पाऊल उचलण्याची घोषणा ट्रम्प यांनी केल्यानंतर भारतात धाडण्यात येणारा हा पहिला गट आहे. खरे तर, जो बायडेन हे अमेरिकेचे राष्ट्राध्यक्ष असतानाही गेल्या वर्षी १,१०० बेकायदेशीर स्थलांतरितांना विशेष विमानांनी भारतात धाडले होते; पण त्यावेळच्या प्रशासनाने याची जाहीर चर्चा केली नाही वा त्याचे विद्वेषी राजकारणही केले नाही. आता अमेरिकेच्या स्थलांतर विभागाचे अधिकारी २० हजार बेकायदा भारतीय स्थलांतरितांना परत धाडण्यास सज्ज आहेत. अमेरिकेत एकूण सव्वासत्ता लाख भारतीय कोणत्याही कागदपत्रांशिवाय रहिवास करत आहेत. मोदी यांच्यासोबत झालेल्या चर्चेत त्यांनी आपल्याला जे योग्य असेल, ते करण्यास सांगितले आहे. ते बेकायदा स्थलांतरितांना परत घेण्यास तयार आहेत, असेही ट्रम्प यांनी स्पष्टपणे म्हटले आहे. जानेवारीत परराष्ट्रमंत्री एस. जयशंकर यांनी अमेरिकेचे परराष्ट्रमंत्री मार्को रुबियो यांची यासंदर्भात भेट घेतली होती. त्यावेळी बेकायदा स्थलांतरितांची पडताळणी करून त्यांना परत घेण्यास तयार असल्याचे जयशंकर यांनी थेटपणे सांगितले होते. बेकायदा स्थलांतर हे अनेकदा गुन्हेगारी कृत्यांशी संबंधित असल्याने ते आमच्या प्रतिमेसाठी इष्ट नाही, अशी भारताची भूमिका असून, ती योग्यच आहे. भारतात बेकायदेशीरपणे राहणारे रोहिंया आणि बांगला देशीयांविरोधात मोहीम सुरु केली जाते, तेव्हा आपल्यालाही दुसऱ्या देशात कोणत्याही अनधिकृतपणे राहणार्या भारतीयांचे समर्थन करता येत नाही, असे जयशंकर यांनी म्हटले होते. आज महाराष्ट्रात मुंबईपासून मालेगावपर्यंत असंख्य बांगला देशी राहत आहेत. त्यांना आधार कार्ड, पॅन कार्ड वा रेशन कार्ड देणारे आपलेच भ्रष्ट अधिकारी असतात, हे लक्षात घ्यावे लागेल.

देशात ईशान्येकडील राज्यांत तर ही समस्या मोठ्या प्रमाणात आहे. दुसरीकडे, भारतातून अमेरिका वा अन्य देशांत गेलेले अनेकजण हे छुपेपणाने तिकडे गेलेले असतात. त्यापैकी काहीजण ड्रग्ज, बंदुकांचा व्यापार, तस्करी अशा गैरव्यवहारांतही गुंतलेले असू शकतात. अशांचे कोणतेही समर्थन करण्याचे कारण नाही. आता अमेरिकेतून स्थलांतरितांना घेऊन आलेले पहिले लष्करी विमान अमृतसरला उतरवले गेले. स्थलांतरितांना विदेशात पाठवणार्या काही टोळ्या असून, त्यांचा तपास भारतीय यंत्रणांना लावला जाणार. कारण, जोपर्यंत या टोळ्या पूर्णपणे नैस्तनाबूत केल्या जात नाहीत, तोपर्यंत नवनवीन लोकांना चोरीछुप्या मार्गाने अमेरिकेत धाडले जाणे थांबणार नाही. थोडक्यात, कैक वर्षांपासून हे उद्योग सुरु आहेत आणि अधिकृत स्थलांतरितांमध्ये पंजाब व गुजरातमधील लोकांची संख्या अधिक आहे. पंजाबमधून मोठ्या प्रमाणात लोक कॅनडातही जातात. त्यापैकी काहीजण भारतविरोधी खलिस्तानवादी कारवायांमध्ये गुंतलेले आहेत. त्यांच्या विरोधात कृती करा, असे आवाहन भारताने कॅनडा सरकारला वारंवार केले; मात्र आता ज्यांना अमेरिकेतून धाडले आहे, त्यांना हातात बेड्या घालून अपमानकारकरीत्या पाठवले गेल्याचा आरोप केला जात आहे. तो खरा असेल, तर भारत सरकारने त्याबाबत अमेरिकन प्रशासनसज्ज जाब विचारला पाहिजे.

कैद्यांनाही सन्मानाने वागवणे अपेक्षित असते. अनधिकृतपणे राहणे हा गुन्हा असला, तरी म्हणून त्यांना अमानुष पद्धतीने वागवणे समर्थनीय नाही. भारत आणि अमेरिका यांच्यातील व्यापार प्रचंड असला, तरी त्यासाठी अमेरिकेपुढे झुकण्याचे काहीएक कारण नाही. शेवटी जे नागरिक अमेरिकेने 'घुसखोर' ठरवले, ते भारतीय असून, त्यामुळे त्यांना किमान माणुसकीने वागवले जावे, हीच आपली अपेक्षा असली पाहिजे. अर्थात, अमेरिकेत बेकायदेशीरपणे राहणार्या आशियाई नागरिकांत भारताचा क्रमांक पहिला आहे. देशात सहजपणे आणि उत्तम पगार देणारा रोजगार उपलब्ध झाला, तर जोखीम घेऊन इतक्या संख्येत भारतीय तरुण तेथे जाणारच नाहीत, हेही लक्षात ठेवले पाहिजे. आता बदलत्या वास्तवाचा विचार करून, भारत सरकार 'ओव्हरसीज मोबिलिटी फॅसिलिटेशन अँड वेल्फेअर बिल' मंजूर करण्याच्या विचारात आहे. त्यामुळे विदेशांतील रोजगारासाठी सुरक्षित, शिस्तशीर आणि नियमित स्थलांतरण प्रक्रियेची चौकट निर्माण केली जाईल. आता लवकरात लवकर विधेयकाचे रूपांतर कायदात व्हावे, अशी अपेक्षा आहे. अनेक भरती एजन्सी तरुण-तरुणींना फसवतात, त्यांची दिशाभूल करून चक्रव्यूहात अडकवतात. या बोगस एजन्सींना वेळीच धडा शिकवायलाच हवा. तसेच याबाबत विदेशातील भारतीय वकिलातींनी संबंधितांना योग्य ते मार्गदर्शन व सल्ला देण्याचीही गरज आहे; पण कोणत्याही बेकायदेशीर रहिवासास भारत सरकारचे समर्थन नाही, हा संदेश संबंधितांपर्यंत पोहोचवला गेलाच पाहिजे.

आता भीक मागणाऱ्याला आणि देणाऱ्यालाही दंड, पण यातून साध्य काय होणार ?

एका परदेशी पर्यटकाच्या प्रवासवर्णन सदृश लेखात वाचलेला किस्सा असा की- काही वर्षांपूर्वी मी उत्तर भारतात एकाच फिरायला गेलो होतो. वाटेत फाटके- मळके कपडे घातलेला मुलगा दिसला. त्याने अचूक इंग्रजीत मला विचारलं- सर तुमचा छंद कोणता? माझ्यासाठी हा धक्काच होता. त्यातून सावरत मी म्हटलं- अॅस्ट्रोफोटोग्राफी (ग्रहातऱ्यांचे छायाचित्रण). त्याला ते कितपत कळलं, कोण जाणे, पण तो सराईतपणे म्हणाला, उत्तम. माझा छंद आहे नाणी गोळा करणं. मी विविध देशांची नाणी गोळा करतो. प्लोज तुम्ही मला तुमच्या देशाचं एखादं नाणं द्या. कोणतंही चालेल, पण द्याच. तो माझ्या मागेच लागला होता. भारतात भीक मागण्याचा हा नवाच मार्ग यानिमित्ताने मला कळला 'एथिकल ट्रॅव्हलर्स' या मंचावर 'अ फिस्टफुल ऑफ रुपीज - कोर्पिंग विथ बेगिंग ऑन थर्ड वर्ल्ड ट्रेव्हलर्स' या शीर्षकाखाली जेफ ग्रीनवॉल्ड यांचा हा लेख प्रसिद्ध झाला होता. त्यात भारतात पैसे, अन्न वा वस्तू मागण्याला असलेला परंपरेचा आधार इथपासून ते लहान मुलं काही माणू लागलीच, तर त्यांना काय द्यावं, काय देऊ नये इथपर्यंत संपूर्ण विवेचन अनुभवांच्या आधारे मांडलं होतं हा किस्सा आता आठवण्याचं कारण म्हणजे मध्य प्रदेशातल्या भोपाळमध्ये यापुढे भीक मागणाऱ्याला आणि देणाऱ्याला दंड ठोठावला जाणार आहे.

भारतात भीक मागणं हा कायद्याने गुन्हा असूनही कोणत्याही शहरात-गावात रेल्वे स्थानक, एसटी स्टॅंड, रिश्का-टॅक्सी थांबे, ट्रॅफिक सिग्नल्स, देवळं, बाजार अशा ठिकाणी भिकारी हमखास दिसतात. भारतीय न्याय संहिता लागू झाल्यापासून सारं काही या नव्या संहितेमुळेच शक्य झालं, असं भासवलं जाऊ लागलं असलं, तरी मूळ भारतीय दंड संहितेतही हा नियम समाविष्ट होता. अल्पवयीनांचं अपहरण करून त्यांना भीक मागण्यास भाग पाडणं हा भादविच्या कलम ३६३-ए नुसार आणि सार्वजनिक ठिकाणी भीक मागणं हा कलम २६८ नुसार दंडनीय गुन्हा होता. आता भारतीय न्याय संहितेत कलम १४३ नुसार हा गुन्हा ठरवण्यात आला आहे. अशाप्रकारे कारवाई केलेल्या भिकाऱ्यांसाठी पूर्वीपासून ठिकठिकाणी भिक्षेकरी स्वीकारणं होती, आजही आहेत. (त्यांची अवस्था काय, हा भाग अलाहिदा) पण कुठे आणि किती कारवाई करणार म्हणून सोडून दिल्या जाणाऱ्या गुन्हांपैकीच हाही एक गुन्हा. आता मध्य प्रदेशात या मुद्द्यावर काम करण्यास सुरुवात झाल्याचं दिसतं. पण त्यामागचं उद्दिष्ट किती प्रामाणिक आहे, यावर हे काम किती काळ टिकेल, हे अवलंबून असेल.

भोपाळमध्ये येत्या २४ आणि २५ फेब्रुवारीला ग्लोबल इनव्हेस्टर्स समिट होणार आहे. त्यामुळे जी २० च्या वेळी जसं दिल्लीत रातोरात शेकडो भिकाऱ्यांची धरपकड करून त्यांना परिषदेच्या काळापुरतं शहरापासून दूर नेऊन ठेवण्यात आलं होतं तसाच तर हा प्रकार नाही ना, असा प्रश्न उपस्थित केला जात आहे. या शंका फोल ठरल्या तर उत्तमच. अन्यथा हे गरिबी हटवण्याऐवजी गरिबांना हटवणं ठरेल. भोपाळविषयी काही प्रमाणात आशा वाटते कारण, मध्य प्रदेशातल्याच इंदूरमध्येही डिसेंबरपासून भीक मागण्यावर बंदी घालण्यात आली आहे आणि तिथी अमलबजावणी अद्याप तशी सुरु आहे.

पण केवळ दंडात्मक कारवाई किंवा शिक्षा करून भिकाऱ्यांचा प्रश्न कायमचा

सुटेल का? त्यांना उदरनिर्वाहाचं पर्यायी साधनही मिळवून द्यावं लागेल, असं म्हणणं सोपं आहे, पण ज्या देशात बेरोजगारी ही प्रचंड मोठी समस्या आहे तिथे भिकाऱ्यांना रोजगार देणं हे अशक्य कोटीतलं लक्ष्य ठरतं. त्यात भर म्हणजे बहुतेकांना भीक मागण्यात काही गैर आहे, असं वाटत नाही. अनेकांसाठी तो एक व्यवसाय किंवा जोडधंदा आहे.

दोन मुद्द्यांचा विचार करणं महत्त्वाचं ठरतं. पहिला मुद्दा हा की सर्वच भिकारी गरीब आणि बिचारे असतात का? आणि दुसरा काही नाणी वा नोटा त्यांच्या हातावर टेकवून हा प्रश्न सुटू शकतो का? पहिल्या मुद्द्याचा विचार करताना अमुक एका भिकऱ्याकडे इतके लाख रुपये आढळले वगैरे धाटणी बातम्या जावं लागत. अर्थात सर्वच भिकारी लक्षाधीश नसतात. अंध, अपंग, वृद्ध व्यक्तीकडे अन्य पर्याय नसल्यास ते या मार्गाने उदरनिर्वाह करतात. प्रत्येकाचे पैसे मागण्याचे मार्ग वेगळे. काही जण फुगे, पेन, खेळणी अशा वस्तू विकण्याच्या बहाण्याने जवळ येतात आणि कोणी खरेदी करो वा न करो, ते त्यांच्याकडे पैसे माणू लागतात. बहुतेकदा शॉपिंग मॉल्स, केक-आईस्क्रीम-भेटवस्तूची दुकानं, चौपाट्या अशा ठिकाणी अशा वस्तू विकत फिरणारी कुटुंब दिसतात. आमची गाडी चुकली घरी जाण्यासाठी तिकीटाचे पैसे द्या किंवा एका वेळच्या जेवणापुरते पैसे द्या, असं सांगणारे आणि पुन्हा पुन्हा त्याच रस्त्यावर दिसणारेही अनेक.

यातील सर्वात चिंताजनक प्रकार म्हणजे भीक मागणारी लहान मुलं. काहींना त्यांचे आई-वडीलच पैसे मागण्यास उद्युक्त करतात, मात्र अनेक लहान मुलं अनाथ असतात, अपहरण केलेली असतात. ही मुलं गुन्हेगारी टोळ्यांची बळी ठरतात. पोलिसांचे दंडुके, कुपोषण, लैंगिक शोषण अशा अनेक समस्यांतून त्यांना जावं लागतं. भीक मागण्यात तृतीयपंथींचं प्रमाण मोठं आहे. त्यातही प्रत्यक्षात पुरुष असताना तृतीयपंथी असल्याचं भासवणारे कमी नाहीत. पाच-दहा रुपयांचं नाणं हातावर टेकवलं तर अधिक पैशांसाठी हटून बसणं, पैसे दिले नाहीत, तर शप लागेल वगैरे धमकावणं, एक जण पैशांसाठी विनवण्या करत असताना दुसऱ्याने पाकिट किंवा फोन लंपास करणं, मिळालेल्या पैशांतून विड्या फुकाणं, दारू पिणं असे प्रकार करण्याचं प्रमाण मोठं आहे. अंमली पदार्थांचं वयसन असणारे आणि केवळ ते भागवण्यासाठी भीक मागणारेही आहेत.

भीक मागणं सोडून अधिक गंभीर गुन्हे करू लागतील. ही समस्या केवळ एखाद्या नियमाची अमलबजावणी करून सुटणारी नाही. त्यासाठी प्रदीर्घकाळ संपूर्ण समाजाचं प्रबोधन करत राहावं लागेल. यातून गब्बर झालेल्या गुन्हेगारी टोळ्यांचा बंदोबस्त करावा लागेल. अनेक स्वयंसेवी संस्था फलाटांवर, पदमथांवर शाळा चालवतात. अशा स्वयंसेवकांना धमकावण्यांना पायबंद घालावा लागेल. शिक्षण, कौशल्य विकासातून हळूहळू अर्थार्जनाच्या शक्यता लक्षात आणून द्यायला लागतील. मानाचं जगणं ज्यांनी कधी अनुभवलंच नाही, त्यांना त्याची चव चाखवावी लागेल. ही प्रक्रिया देशभर, अनेक वर्षे, अखंडपणे सुरु राहिली, तरच त्यातून काही निष्पन्न होईल. अन्यथा एका शहरातली समस्या दुसऱ्या शहरात स्थलांतर करत राहिल.

अमेरिका चीन भाई भाई ?

गेल्या तीन दशकात जागतिक व्यवस्थेचे स्वरूप निश्चित करून त्या व्यवस्थेच्या नियमनाची जबाबदारी ही अमेरिकेकडे होती; किंबहुना आजही ती अमेरिकेकडेच आहे. लोकशाही -उदारमतवादी नवमानडवलशाही प्रारूपाचा जगभर प्रसार करण्यात व लोकप्रिय बनविण्यात अमेरिकेचा मोठा वाटा राहिला आहे. संयुक्त राष्ट्रांसंघटनेसह विविध व्यापारी, सांस्कृतिक व इतर जागतिक संस्थांवर अमेरिकेचे वर्चस्व टिकून राहिले. तसेच या संस्थांचा कारभार बऱ्याच अंशी अमेरिकेचा व मित्र देश यांच्या साठीच राहिला आहे. आजची 'जागतिक व्यवस्था' नेमकी कशी आहे; तिच्या स्वरूपात काय बदल झाले आहेत; अमेरिका वर्चस्वाच्या राजकारणाच्या मर्यादा कोणत्या आहेत व एकूण जागतिक राजकारणाचे भविष्य काय राहील याबाबत सातत्याने चर्चा होत राहते.

शीतयुद्ध काळात द्विध्रुवीय राजकारणाची पुनरावृत्ती अमेरिका व चीन यांच्या व्यापार युद्धाच्या माध्यमातून होऊ शकते काय अशी ही शक्यता वर्तवण्यात येत आहे. माहिती व तंत्रज्ञान क्षेत्रातील क्रांतिकारक बदलांमुळे जगातील सर्व समाजिक,राजकीय संस्था या दबळून निघाल्या आहेत. यामुळे राजकीय व्यवस्थांना लोकांशी संपर्क साधणे सोपे झाले आहे. तसेच लोकमत निर्मितीची प्रक्रिया अधिक वेगवान झाली आहे. दुसरीकडे या संपर्क साधनांमुळे 'फेक नॅरिटिव्ह' प्रस्थापित करून राजकीय व्यवस्थांमध्ये अराजक सदृश्य परिस्थिती निर्माण झाल्याची अनेक उदाहरणे समोर आली आहेत. काही वर्षांपूर्वी निम्मोदेखील लोकसंख्या या जनसंपर्क साधनांशी जोडलेली नव्हती. आता जवळपास २/३ लोकसंख्या इंटरनेटमुळे जोडली गेली आहे. लोकशाही व्यवस्था टिकवून ठेवण्यासाठी कोट्यावधी जनतेचा 'डाटा' हा कशा रीतीने विधायक गोष्टींसाठी वापरला जातो हे पाहणे महत्त्वाचे ठरेल; अन्यथा यातून नवनवीन संकटे उभी राहतील.

संपूर्ण डिजिटल क्षेत्रावर अमेरिका व अमेरिकन बहुराष्ट्रीय कंपन्यांचे वर्चस्व आहे त्यामुळे अमेरिकेमुळे जगभर लोकप्रिय झालेल्या लोकशाही प्रारूपाला अमेरिकेच्याच डिजिटल क्रांतीमुळे आव्हान उभे राहिले आहे. यापासून अमेरिका देखील अपवाद राहिलेली नाही. डेमोक्रेटिक व रिपब्लिकन या दोन्ही पक्षांच्या पाठीराख्याकडून नुकत्याच झालेल्या राष्ट्राध्यक्ष निवडणुकीत गैरप्रकार केले गेले, असा आरोप करण्यात आला आहे, ही बाब चिंताजनक आहे. अशा प्रकारचे आरोप पूर्वी अविकसित -गरीब देशांच्या निर्वाचन प्रक्रियेत केले जात होते. आज अमेरिकेबद्दल या गोष्टी चर्चित जात आहेत. यासोबत प्रसारमाध्यमे, घटनाबाह्य प्रक्षोभक वक्तव्ये, झुंडशाहीला प्रोत्साहन, निवडणूक निकाल मान्य न करणे यासारख्या बाबींतून लक्षात येते की, अमेरिकन लोकशाही समोर सर्वात मोठे आव्हान हे देशांतर्गत आहे. सत्तेत आल्यानंतर आपल्या देशातील विरोधकांना सरळ करण्यासाठी लष्कराचा वापर केला जाईल असे आश्वासन देणारे ट्रम्प अमेरिकेत विजयी होतात त्यावेळी लोकशाही समोरील संकट किती वाढू आहे हे आपल्या लक्षात येते. देशांतर्गत लोकशाही सोबतच आंतरराष्ट्रीय स्तरावर लोकशाही राष्ट्रांच्या पाठीमागे उभे राहण्याची भूमिका अमेरिकेला पुन्हा घ्यावी लागेल. आपली जबाबदारी टाळता

येणार नाही. आज जगात सर्वाधिक लष्करी क्षमता अमेरिकेकडे आहे. जगातील कोणत्याही कोपऱ्यात आपले सैन्यदल पाठवणे, तेथील हुकूमशांना वठणीवर आणणे, युद्धजन्य परिस्थितीत आक्रमक राहण्याला रोखणं हे काम अमेरिकाच करू शकते. असे असले तरी सर्व गोष्टी नियंत्रणात असून देखील मध्यपूर्व आशियातील निर्माण झालेले ताणतणाव अमेरिकेने आटोक्यात आणलेले नाहीत. इस्रायलला धमकवण्याशिवाय त्या राष्ट्राविरुद्ध कोणतीही ठोस कृती अमेरिकेने केली नाही. यु्केने विरोधात पुतौन यांच्या कारवाया अमेरिकेला थांबवता आलेल्या नाहीत.

ट्रम्प हे उत्तर कोरियाचे किम यांच्या भेटी घेत असतील; तसेच नाटो देशांना विश्वासात घेत नसतील. तर भविष्यात अमेरिकेकडे लष्करी सामर्थ्य असूनदेखील अमेरिकेच्या जागतिक राजकारणातील वर्चस्वाला मर्यादा येतील. किसिजंग यांनी निर्माण करून दिलेल्या पाऊलवाटेने अमेरिका व चीन हे दोन्ही देश परस्परशांशी संबंध ठेवून पुढे जात आहेत. आज आंतरराष्ट्रीय स्तरावर एकाच वेळी परस्परशांशी स्पर्धा व सहकार्य या आधारे आपला व्यापार वाढवित आहेत. २०२३ मध्ये अमेरिका व चीन यांचा व्यापार हा ५७५ बिलियन डॉलर्स एवढा

वाढला. त्यात अमेरिकेने १४७ बिलियन डॉलर्स चीनला निर्यात केली; तर चीनकडून ४२७ बिलियन डॉलर्स एवढ्या वस्तू आयात केल्या. थोडक्यात, व्यापारातील टूट भरून काढणे हे अमेरिकेचे नजीकच्या काळातील सर्वात मोठे उद्दिष्ट राहील.

पोस्ट कार्बन तंत्रानाच्या (कार्बन उत्सर्जन न करणाऱ्या वाहनांचे तंत्रज्ञान) कालखंडात चीनचे वर्चस्व रहाणार आहे. अपारंपारिक ऊर्जा स्रोत जसे सौर ऊर्जा, इलेक्ट्रिक ऊर्जा यावर चीनचे वर्चस्व आहे. अमेरिकेच्या प्रचंड दबावांनंतरही युरोपातील देश हे चीनशी वाहतूक उद्योग संदर्भात करार करत आहेत. एवढेच काय अमेरिकेला देशांतर्गत बाजारपेठ सुद्धा चीनच्या इलेक्ट्रिकल मोटार उद्योगापासून कशी दूर ठेवावी याची चिंता सतावत आहे. कृत्रिम बुद्धिमत्ता तंत्रज्ञानात झालेल्या

प्रयत्नशील आहेत. सुरक्षिततेच्या दृष्टीने तसेच भूराजकीय समीकरणांशी जुळवून घेण्यासाठी या देशांना अमेरिकेची मदत हवी आहे. उत्तर कोरिया व रशिया या आपल्या मित्र देशांवर शक्य असून देखील चीनने नियंत्रण ठेवले नाही. याचा अर्थ चीन व अमेरिका या दोन्ही महासत्ता प्रत्यक्ष संघर्ष न करता सहकार्य व स्पर्धा हे तत्व एकाच वेळी अंगीकारून नवीन जागतिक व्यवस्थेला आकार देऊ पाहत आहेत. माहिती तंत्रज्ञानाचा वापर करून अमेरिका तर पोस्ट कार्बन तंत्रज्ञानाच्या मदतीने चीन इतर देशांना आपल्याकडे वळविण्याचा प्रयत्न करत आहेत. तंत्रज्ञानाच्या वेगवेगळ्या क्षेत्रात काय बदल होतात यावर या दोन्ही महासत्तांचे संबंध व एकूणच आंतरराष्ट्रीय राजकीय व्यवस्था कशी आकार घेईल हे अवलंबून आहे.

आतापर्यंत या क्षेत्रात अमेरिकेच्या एनव्हीडीया या कंपनीचा वर्चस्व होता. परंतु चीनच्या डीपसीकमुळे कमी इन्फ्रास्ट्रक्चरचा जोरावर हे तंत्रज्ञान विकसित होऊ पाहत आहे. यामुळे चॅट जीपीटी, ओपन ए आय यांची मक्तेदारी मोडून डीपसीक पल कंपनीच्या प स्टोअरमध्ये प्रथम क्रमांक मिळवण्यात यशस्वी ठरला आहे. यामुळे अमेरिका व भारतातील आयटी कंपनी यांचे समभाग मोठ्या प्रमाणात कोसळले. एनव्हीडीया या कंपनीच्या शेअर्सचे मूल्य एका दिवसात १७ टक्के एवढे घसरले हे अमेरिकेच्या शेअर मार्केटच्या इतिहासात प्रथमच घडले आहे.

सक्षम पर्याय असताना शक्तिपीठ महामार्गाचा अहडसा कशासाठी? दुसरीकडे पोलादी चौकट असलेल्या चीनला अमेरिकेच्या माहिती तंत्रज्ञान क्षेत्रातील टूटस आपल्या नागरिकांपासून दूर ठेवायचे आहेत. आपल्या नागरिकांची वैयक्तिक माहिती तसेच राष्ट्र म्हणून सुरक्षिततेच्या दृष्टीने आवश्यक असलेली माहिती राजकीयदृष्ट्या अमेरिकेच्या कंपन्यांना देणे चीनला परवडणारे नाही. कारण चीन व कम्युनिस्ट पक्षाच्या मर्यादा यामुळे उरवड होतील. आर्थिक पातळीवर आपला विकासदर कायम ठेवणे आता चीनला अवघड जात आहे. भविष्यात अमेरिकेची जागा घेण्याची चीनची महत्त्वाकांक्षा असली तरी उदारमतवादी -लोकशाही समाज जोपर्यंत चीनमध्ये निर्माण होत नाही तोपर्यंत केवळ आर्थिक विकासा हा जागतिक नेतृत्वासाठी पुरेसा ठरणार नाही.

शीतयुद्ध संपल्यानंतर देखील रशियाने युरोपीय युनियन तसेच अमेरिकेसोबत जुळवून न घेता चीनबरोबर मैत्री करताना दुय्यम भूमिका घेणे पसंत केले आहे. भारत, जपान, ब्राझील यासारखे देश या दोन्ही महासत्तांच्या आपसातील तणावाचा फायदा घेत आपल्याला व्यापारविवेक सवलती कशा प्रकारे प्राप्त करून घेता येतील यासाठी प्रयत्नशील आहेत. सुरक्षिततेच्या दृष्टीने तसेच भूराजकीय समीकरणांशी जुळवून घेण्यासाठी या देशांना अमेरिकेची मदत हवी आहे. उत्तर कोरिया व रशिया या आपल्या मित्र देशांवर शक्य असून देखील चीनने नियंत्रण ठेवले नाही. याचा अर्थ चीन व अमेरिका या दोन्ही महासत्ता प्रत्यक्ष संघर्ष न करता सहकार्य व स्पर्धा हे तत्व एकाच वेळी अंगीकारून नवीन जागतिक व्यवस्थेला आकार देऊ पाहत आहेत. माहिती तंत्रज्ञानाचा वापर करून अमेरिका तर पोस्ट कार्बन तंत्रज्ञानाच्या मदतीने चीन इतर देशांना आपल्याकडे वळविण्याचा प्रयत्न करत आहेत. तंत्रज्ञानाच्या वेगवेगळ्या क्षेत्रात काय बदल होतात यावर या दोन्ही महासत्तांचे संबंध व एकूणच आंतरराष्ट्रीय राजकीय व्यवस्था कशी आकार घेईल हे अवलंबून आहे.

अभिनेता नील नितीन मुकेश दर दोन तासांनी का खातो? वाचा, तज्ज्ञांनी सांगितले फायदे

सिनेअभिनेत्यांच्या डाएट किंवा फिटनेसविषयी जाणून घ्यायला चाहत्यांना नेहमी आवडत. अनेकदा मुलाखतीदरम्यान अभिनेते त्यांच्या दिनचर्येविषयी सांगतात. खाण्याच्या आवडी-निवडीपासून त्यांच्या आयुष्यातील फिटनेसचे महत्त्व सांगतात. बॉलीवूड अभिनेता नील नितीन मुकेशने अलीकडेच कर्ली टेलस या यूट्यूब चॅनेलला दिलेल्या मुलाखतीत त्याच्या खाद्यपदार्थांच्या आवडीविषयी सांगितले आहे.

४३ वर्षीय नील नितीन मुकेश म्हणाला, पचनाच्या समस्येमुळे मी वेळेवर जेवण करतो. अनेक वर्षांपासून मला अॅसिड रिफ्लक्सची समस्या आहे. मला जीईआरडी आहे, त्यामुळे मला दर दोन तासांनी खावे लागते.

नील त्याच्या आवडीच्या पदार्थांविषयी सांगतो की त्याला गुजराती चुंडो (लोगच्याचा प्रकार) इतके आवडतात की काकू त्याच्यासाठी जवळपास ८-१० किलो चुंडो बनवते. चुंडो तो पिझ्झासह सर्व पदार्थांबरोबर खातो. त्याला ते खूप आवडते.

अॅसिड रिफ्लक्सला हायपर सिडिटी किंवा गॅस्ट्रोएसोफेजल रिफ्लक्स आजार सुद्धा म्हणतात.

जीवनशैलीतील चुकीच्या सवयी, तळलेले पदार्थ, मसालेदार पदार्थांच्या सेवनामुळे ही समस्या उद्भवते. शरीरात खूप जास्त अॅसिड निर्माण होते ज्यामुळे पोटाच्या आतील सर्वात वरची लेअर खराब होते. , पुण्यातील खराडी येथील मणिपाल हॉस्पिटलचे सल्लागार डॉ सुधीर जाधव सांगतात.

अनेक प्रकरणांमध्ये शरीरात अॅसिड निर्माण झाल्यामुळे सतत डेकर

येणे, घसा किंवा छातीत दुखणे, इत्यादी लक्षणे दिसून येतात.

अॅसिड रिफ्लक्सची समस्या दूर करण्यासाठी दिवसभर सतत थोडे थोडे खाणे फायदेशीर ठरू शकते यामुळे पोट पूर्णपणे भरलेले राहत नाही आणि रिकामे सुद्धा राहत नाही. , मुंबईतील 'स्लेनेगल हॉस्पिटलच्या गॅस्ट्रोएन्टेरोलॉजी विभागाचे संचालक आणि वरिष्ठ सल्लागार, डॉ. मेघराज इंगळे सांगतात.

जर तुमचे पोट खूप भरलेले किंवा रिकामे असेल तर शरीरात सिड

तयार होऊ शकते, ज्यामुळे सिड रिफ्लक्सची समस्या उद्भवते, डॉ इंगळे पुढे सांगतात.

जेव्हा तुम्ही खूप जास्त वेळ काहीही खात नाही तेव्हा पोटातील अॅसिड अन्ननलिकेत जमा होऊ शकते. ज्यामुळे छातीत जळजळ आणि तीव्र अस्वस्थपणा जाणवू शकतो. याशिवाय खूप जास्त जेवण केल्याने सुद्धा असेच होऊ शकते. तेलकट किंवा मसाल्याचे पदार्थ खाल्यामुळे अॅसिडवरच्या दिशेने नेताना पोटावर दाब निर्माण होऊ शकतो. त्यामुळे अॅसिडची पातळी स्थिर ठेवण्यासाठी डॉक्टरांकडून वारंवार थोडे थोडे खाण्याचा सल्ला दिला जातो. डॉ इंगळे सांगतात. यामुळे पचन प्रक्रिया सुरळीत होते आणि अॅसिड रिफ्लक्सचा त्रास कमी होतो.

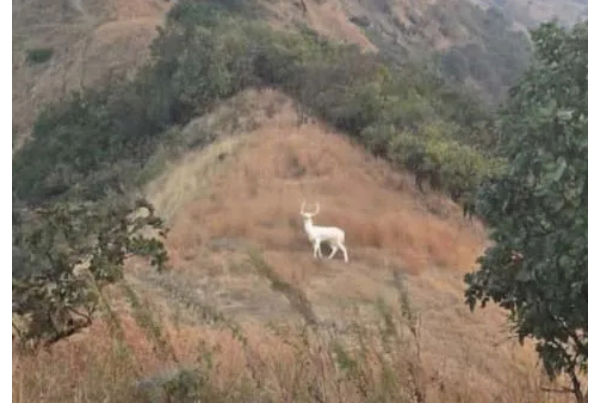
कशी काळजी घ्यावी?

डॉ. इंगळे सांगतात, हलके आणि मसालेदार नसलेले पदार्थ खा. यामुळे अॅसिड रिफ्लक्सची समस्या टाळता येतात.

हलके पदार्थ पचायला सोपी असतात. त्यावर अधिक लक्ष केंद्रित करा. अन्न हळू हळू आणि पदवी अंगीकारण्या तर मध्यरात्री भूक लागत नाही ज्यामुळे अॅसिड रिफ्लक्सच्या समस्यावर नियंत्रण ठेवता येते.

जर प्रयत्न करूनही अॅसिड रिफ्लक्सची समस्या दूर होत नसेल तर लगेच डॉक्टरांचा सल्ला घ्या. डॉक्टर तुमची आरोग्याची स्थिती तपासून त्यानुसार उपचार सुचवू शकतात.

पाचगणीत आढळले पांढरे सांबर! सहाद्रीतील जैवविविधता अधोरेखित

सातारा : प्रतिनिधी पाचगणी परिसरात दुर्मिळ प्रजातीचे पांढरेशुभ्र सांबर आढळल्याने वन्यप्रेमी व निसर्गप्रेमींच्या भुवया उंचावल्या आहेत. सिडनी पॉइंटच्या पायथ्याशी असलेल्या तळेमाळ परिसरापासून काही अंतरावर हे सांबर आढळून आले आहे. यामुळे सहाद्रीतील समृद्ध जैवविविधता पुन्हा एकदा अधोरेखित झाली आहे.

हे सांबर दुर्मिळ असून, अॅल्बिनो प्रजातीचे असल्याचे सांगण्यात आले आहे. दरम्यान वनसंपदेचे संरक्षण होणे महत्त्वाचे असून वणव्यामध्ये वन्यजीवांसह सजीव सृष्टी होरपळत आहे. निसर्गाच्या दृष्टीने हे अत्यंत घातक आहे.

पाचगणी महाबळेश्वर परिसरातील डोंगररांगांमध्ये सुरु झालेल्या वणव्यांच्या सत्रामुळे निसर्गाच्या -हासाबरोबरच वन्य प्राण्यांच्या अस्तित्वाचा आणि संरक्षणाचा मुद्दा पुन्हा ऐरणीवर आला आहे. सहाद्रीच्या डोंगरमाथ्यावर वसलेली पाचगणी, महाबळेश्वर ही थंड हवेची ठिकाणे पर्यटनाबरोबरच दुर्मिळ वनोष्ठी तसेच वन्यजीवांमुळे प्रसिद्ध आहेत. या परिसरात नेहमीच वन्यप्राण्यांचा वावर दिसून येतो. हॅरिसन फॉर्ली येथून डोंगरद-यातून आकाशातून स्वच्छंद विहार करताना अनेकदा खाली वन्यप्राण्यांचा वावर दृष्टीस पडत असल्याचे येथील नागरिकांनी सांगितले.

सकाळी उठल्यानंतर ३० मिनिटे श्वासोच्छ्वासाचे व्यायाम केल्याने होऊ शकतात फायदे; वाचा, तज्ज्ञ काय सांगतात

सकाळच्या वेळी मुलांना शाळेत सोडणे, घरातील जेवण बनवणे, ऑफिसला जाणे या सर्व कामांमध्ये बहुतेक लोकांसाठी सकाळची वेळ खूप घाई-गडबडीची असते. परंतु, त्यातूनही जर तुम्ही श्वासोच्छ्वासाच्या व्यायामासाठी थोडा वेळ काढला, तर ते तुमच्या आरोग्यासाठी अधिक फायदेशीर ठरू शकते, असे गॅरी ब्रेका म्हणाले. त्यांच्या मते, श्वासोच्छ्वासाचे व्यायाम खूप फायदेशीर ठरू शकतात. विशेषतः सकाळी उठल्यानंतर पहिल्या ३० मिनिटांत. हे डोपामाइन वाढवते. ते तुमचा मूड, भावनिक स्थिती सुधारते. तुमचा डायफ्राम तुमच्या आतड्यांना मालिश करतो. त्याशिवाय तुमच्या रक्तात ऑक्सिजन भरला जातो. त्यामुळे दिवसभर तुम्हाला उत्साही वाटते.

तुम्हाला काय करायला हवे? ब्रेका म्हणाले, त्यासाठी घराबाहेर जा. ३० वेळा श्वास घेण्याच्या तीन फेऱ्या करा आणि तीन सेटमध्ये श्वास रोखून ठेवा.

यामुळे फायदा होतो? झोपताना आपण सक्रियतेने खोलवर श्वास घेत नाही. म्हणून जेव्हा तुम्ही जागे झाल्यानंतर पहिल्या ३० मिनिटांत जाणीवपूर्वक दीर्घ श्वास घेता तेव्हा तो व्यायाम तुमच्या शरीर आणि मनासाठी चमत्कार ठरू शकतो, असे 'हबिलड'चे संस्थापक व प्रमाणित योग प्रशिक्षक सौरभ बोथरा म्हणाले.

हा व्यायाम तुमच्या मज्जासंस्थेला शांत करण्यास मदत करतो.

रक्त प्रवाहित करतो. योग्य ऑक्सिजनद्वारे तुमच्या शरीर आणि मेंदूला ऊर्जा मिळते.

तुमच्या शरीरातील प्रत्येक पेशी पुनरुज्जीवित होते. दिल्लीतील सी. के. बिलाँ हॉस्पिटल (आर) येथील ईन्टीरि विभागाच्या प्रमुख सल्लागार डॉ. दीपी सिन्हा यांनी सहमती दर्शवली की, सकाळी उठल्यानंतर ३० मिनिटांच्या आत नाकाने श्वास घेण्याचा व्यायाम

केल्याने तुमच्या शरीर आणि मनाला फायदा होऊ शकतो. नाकाने आरामशीर श्वास घेणे, नाकातून पर्यायी श्वास घेणे व पोटातून श्वास घेणे यांसारख्या तंत्रांमुळे तुमच्या दिवसाची सुरुवात शांत होते. नाकातून श्वास घेऊन आणि बाहेर टाकून, तुम्ही हवेला आर्द्रता देता, श्वसनाचा आराम वाढवता व फुफुसांच्या आरोग्याला चालना देता, असे डॉ. सिन्हा स्पष्ट केले.

झोपेतून उठल्यानंतर ३० मिनिटांच्या आत अनुनासिक किंवा नाकाच्या श्वसनाचा व्यायाम (परिश्चली शरीरहळपस शशीलळीशी) करणे महत्त्वाचे आहे. हा व्यायाम तुमच्या शरीरासाठी नैसर्गिक अलार्मप्रमाणे काम करतो. असे बोथरा यांनी सांगितले. ही कृती तुम्हाला जागृत, उत्साही व तणावमुक्त होण्यास मदत करते. तुमचे शरीर आणि मन दिवसभर काम करण्यास तयार करते. जेव्हा तुम्ही त्या कृतीला सूर्यप्रकाश आणि एका न्हास पाणी घेऊन करता तेव्हा तो तुमच्या शरीराच्या नैसर्गिक सर्कॅडियन लयीशी जुळवून घेण्याचा एक सोपा मार्ग ठरतो, असे बोथरा यांनी सांगितले.

हा सराव सकाळी लवकर केल्याने ताण कमी होऊन, शरीर सकारात्मक वातावरण निर्माण होण्यास मदत होते, दिवसभर लवचिकता आणि लक्ष केंद्रित होते. ध्यानपूर्वक अनुनासिक श्वास घेणे हा ध्यानाचा सर्वात सोपा प्रकार आहे. काही मिनिटांच्या अनुनासिक श्वासाने सुरुवात केल्याने एकूण आरोग्य लक्षणीय फरक पडू शकतो, असे डॉ. सिन्हा म्हणाले.

बेरी ब्रीदिंगने डायफ्राम सक्रिय होते, ज्यामुळे खोल ऑक्सिजनेशन आणि विश्रांती वाढते, तर पर्यायी नाकपुडी श्वासोच्छ्वास मज्जासंस्थेला संतुलित करते, ताण कमी करते व मानसिक स्पष्टता सुधारते. हा व्यायाम फुफुसांची क्षमता मजबूत करतो, स्थिर हृदय गतीला समर्थन देऊन, दिवसभर शरीराला काम करण्यासाठी तयार करतो, असे डॉ. सिन्हा म्हणाले.

तुमच्या चालण्यातील 'ही' चार लक्षण डिमेंशियाची सुरुवात असू शकतात? तज्ज्ञ काय सांगतात? जर तुमची सकाळ गोंधळलेली असेल आणि तुम्ही थेट काम करायला सुरुवात करीत असाल; परंतु ती सर्वोत्तम सुरुवात नाही. मी सर्वात आधी योगा करण्याची शिफारस करेन. हे हालचाल आणि श्वासोच्छ्वासाचे एक परिपूर्ण मिश्रण आहे. काही मिनिटे प्राणायाम केल्यानेही तुमचे मन मोकळे होऊ शकते, लक्ष केंद्रित होऊ शकते आणि तुम्हाला अधिक सतर्क राहण्यास मदत होऊ शकते, बोथरा म्हणाल्या.

तुमच्याकडे ५ मिनिटे असोत किंवा ३० मिनिटे असो; तुम्ही सकाळच्या दिनचर्येत श्वासोच्छ्वासाचा व्यायाम करणे फायदेशीर आहे.

अनेक आजारांवर फायदेशीर ठरतो मूग डाळीचा चिला, कसा बनवायचा ते जाणून घ्या

सध्या हिवाळ्याचा ऋतू सुरु आहे. या ऋतूत अनेक आजार हातात निर्माण होऊनच उभे असतात. आपण जे काही खातो त्याचा थेट परिणाम आपल्या आरोग्यावर होत असतो अशात आज आम्ही तुम्हाला अशी एक सोपी आणि हेल्दी रेसिपी सांगत आहोत ज्याच्या मदतीने तुम्ही अनेक आजारांना दूर पळवू शकता. ही रेसिपी म्हणजे हिऱ्या मूग डाळीचा चिला. नाशत्यासाठी ही एक परफेक्ट रेसिपी आहे. सकाळच्या घाईगडबडीच्या वेळी तुम्ही ही रेसिपी ट्राय करू शकता.

जर तुम्हाला नाशत्यात काही आरोग्यदायी आणि चविष्ट खाद्यचे असेल तर तुम्ही मूग डाळ चिला बनवून खाऊ शकता. हिऱ्या मूग डाळ चिला हा प्रथिनेयुक्त नाश्ता आहे. मूग डाळ चिला हा एक अतिशय आरोग्यदायी नाश्ता आहे. यामध्ये भरपूर फायबर असते. तुम्ही तुमच्या नाशत्याच्या यादीत हा नाश्ता जरूर समाविष्ट करा. मूग डाळ चिला देखील आरोग्यासाठी फायदेशीर मानला जातो. मूग डाळीमध्ये प्रोटीन, व्हिटॅमिन बी-६, व्हिटॅमिन सी, फायबर, कॉपर, फोलेट, रिबोफ्लेविन यांसारखे पोषक घटक आढळतात. मूग डाळीमध्ये पोटॅशियम, फॉस्फरस, मॅग्नेशियम आणि लोह भरपूर प्रमाणात असते. मूग डाळ खाणे अनेक रोगांवर फायदेशीर मानले जाते. चला तर मग जाणून घेऊयात

हा चिला बनवण्यासाठी लागणारे साहित्य आणि कृती.

साहित्य
मूग डाळ
हिऱवी मिरची
लसूण पाकळ्या
आल्याचा तुकडा
जिरे
तेल
मीठ
कोथिंबीर
कृती

मूग डाळीचा चिला बनवण्यासाठी सर्वप्रथम यासाठी एक कप मूग डाळ रात्रभर पाण्यात भिजत ठेवा, तुम्ही ३-४ तास भिजवून

तयार गुळगुळीत पेस्ट एका वाड्यात काढा

आता यात चिरलेली कोथिंबीर आणि चवीनुसार मीठ घालून साहित्यात व्यवस्थित मिक्स करा

चिला तयार करण्यासाठीचे मिश्रण तयार आहे

यानंतर गॅसवर एक तवा ठेवा, ताव तापला की त्यावर तेल पसरवा

तयार मिश्रण तव्यावर ओता आणि चमच्याने हलके पसरवून

सर्वप्रथम यासाठी एक कप मूग डाळ रात्रभर पाण्यात भिजत ठेवा, तुम्ही ३-४ तास भिजवून

देखील ठेवू शकता

आता ही डाळ स्वच्छ पाण्याने धुवा आणि नंतर मिक्समध्ये वाटून घ्या
मिक्समध्ये डाळी बारीक करताना त्यात एक हिऱवी मिरची, दोन पाकळ्या लसूण, एक इंच आल्याचा तुकडा आणि जिरे घालून बारीक करून घ्या

आता तयार चिला एका प्लेटमध्ये काढून घ्या

हा गरमा गरम चिला हिऱवी चटणी अथवा सॉससह खाण्यासाठी सर्व्ह करा

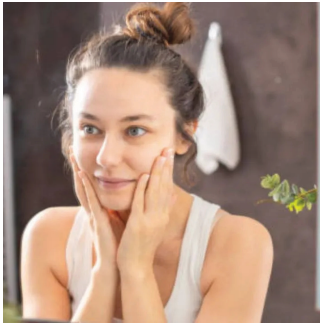
तुम्हाला हवे असल्यास तुम्ही यात पनीर अथवा तुमच्या आवडीच्या भाज्यादेखील घालू शकता

सकाळच्या वेळी झोपेतून उठल्यानंतर चेहऱ्यावर लावा 'हे' पदार्थ, दिवसभर त्वचा राहिल फ्रेश आणि ताजीटवटवीत

सर्वच महिला त्वचेच्या आरोग्याची काळजी घेतात. चमकदार आणि गोरीपान त्वचा मिळवण्यासाठी अनेक प्रयत्न केले जातात. मात्र खाण्यापिण्याच्या सवयींमध्ये किंवा वातावरणात होणाऱ्या बदलांमुळे त्वचा अधिक कोरडी आणि निस्तेज होऊन जाते. त्वचेची गुणवत्ता खराब झाल्यानंतर ती सुधारण्यासाठी अनेक प्रयत्न करावे लागतात. त्यामुळे दैनंदिन आहारात खाण्यापिण्याच्या सवयींकडे योग्य लक्ष देणे आवश्यक आहे. अनेक महिला सुंदर त्वचेसाठी बाजारात उपलब्ध असलेल्या महागड्या आणि केमिकल युक्त प्रॉडक्टचा वापर करतात. मात्र यामुळे काहीकाळ त्वचा अधिक सुंदर आणि चमकदार दिसते. पण पुन्हा एकदा त्वचा होती तशीच होऊन जाते. त्वचेसंबंधित समस्या वाढू लागल्यानंतर महिला सतत काहीना काही उपाय करतात. कधी फेशियल करून घेणे, तर कधी महागड्या ट्रीटमेंट करून घेतल्या जातात.

मात्र या ट्रीटमेंट केल्यानंतर काहीकाळ त्वचा अधिक सुंदर दिसते. पण कालांतराने पुन्हा एकदा त्वचा होती तशीच होऊन जाते. त्यामुळे आज आम्ही तुम्हाला सुंदर आणि फ्रेश त्वचेसाठी सकाळी उठल्यानंतर कोणते पदार्थ त्वचेला लावल्यास त्वचा अधिक सुंदर होईल, याबद्दल सविस्तर माहिती सांगणार आहोत. चला तर जाणून घेऊया.

कोरफड्या गरः मागील अनेक वर्षांपासून त्वचेसंबंधित समस्यांपासून आराम मिळवण्यासाठी कोरफड्या वापर केला जात आहे. कोरफड त्वचा हायड्रेट ठेवण्यासाठी मदत करते. नियमित कोरफड्या वापर त्वचेसाठी केल्यास त्वचेवर टॉन कमी होऊन चेहरा खुलून दिसेल. यासाठी सकाळी झोपेतून उठल्यानंतर त्वचेवर कोरफड जेल लावून त्वचा काहीवेळ हलक्या हाताने मसाज करून घ्या. यामुळे त्वचेवरील रक्तभिरण सुधारेल आणि चेहरा स्वच्छ होईल.

: पालेभाज्या खाताना कोणती काळजी घ्याल?

सर्व खाद्यपदार्थात पाने, फुले, फळे, कांड, कंद हे क्रमाक्रमाने अधिक बलवान आहेत. अधिक सुशिक्षित मंडळी आधुनिक आहारशास्त्र वाचूनआपल्या मुलाबाळांकरीता पालेभाजी खाण्याचा आग्रह करीत असतात, तो आग्रह अतिशयोक्तीचा नसावा. धान्ये, कडधान्ये, फळे, दूध, मीठ, मांस, फळभाज्या, तोंडलावणी या अनेक प्रकारच्या अन्नपदार्थांचे प्रत्येकाचे काही खास वैशिष्ट्य आहे. नुसती भाजी किंवा पोळी किंवा भाकरी खाऊन पोट भरेल; पण नुसत्या पालेभाज्या खाऊन किंवा त्यांचा रस पिऊन पोट भरणार नाही. पालेभाज्यांचं आहारगत मर्यादित काम आहे. त्याकरिता त्या मर्यादा आपण समजावून घेणे आवश्यक आहे. पालेभाज्या या अल्पायू आहेत. त्यांची वाढ दहा-पंधरा दिवसांत किंवा जास्तीत जास्त तीन आठवड्यांत होते. या काळात त्यांनी जमीन, पाणी किंवा वातावरणातून घेतलेला जीवनरस हा असाच अल्पायू कमी आयुष्य देणारा असतो. धान्ये, फळे, कंद यांच्यामध्ये त्या त्या द्रव्यांचा परिपोष झालेला असतो. तसे पालेभाजीत नाही. पालेभाजी शरीराला श्रेय देऊ शकत नाही. तरीपण जेव्हा विविध डॉक्टर मंडळी कॅल्शियमच्या कमतरतेकरिता, कॅल्शियम गोळ्या घ्यायला सांगतात, तेव्हा त्यांना पर्याय म्हणून पालेभाज्यांचा वापर करून शरीरात कॅल्शियमची अपेक्षित वाढ होते का हे जरूर पाहावे.

नाशत्यामध्ये बनवा लहान मुलांच्या आवडीचे नोट करून घ्या सोपा पदार्थ

लहान मुलांना नेहमी नेहमी सकाळच्या नाशत्यात काय खायला घावं? असा प्रश्न सर्वच पालकांना पडतो. सकाळच्या नाशत्यात तेच तेच पदार्थ खाऊन मुलं कंटाळ्यानंतर त्यांना नवीन पदार्थ खाण्याची इच्छा होते. अशावेळी तुम्ही लहान मुलांच्या आवडीचे क्रिमी व्हेज सॅंडविच बनवू शकता. सॅंडविच हा पदार्थ लहान मुलांसह मोठ्यांना सुद्धा खूप आवडतो. लहान मुलं अनेकदा भाज्या खाण्यास नकार देतात. मात्र भाज्यांमध्ये असलेले कॅल्शियम आणि प्रोटीन मुलांच्या वाढीसाठी अतिशय महत्त्वाचे आहे. त्यामुळे मुलांना तुम्ही सॅंडविच बनवून त्यातील भाज्या खाण्यासाठी देऊ शकता. सकाळच्या वेळी पोटभर नाश्ता केल्यामुळे

संपूर्ण दिवस आनंद आणि उत्साहामध्ये जातो. चला तर जाणून घेऊया क्रिमी व्हेज सॅंडविच बनवण्याची सोपी रेसिपी.

साहित्य:
ब्रेड
कांदा
टोमॅटो
काळीमिरी पावडर
मीठ
हिऱवी मिरची
चाट मसाला

बटर
चीझ स्प्रेड
हिऱवी चटणी
टोमॅटो सॉस
कृती:

क्रिमी व्हेज सॅंडविच बनवण्यासाठी सर्वप्रथम, सर्वप्रथम मोठ्या बाऊलमध्ये उकडवून घेतलेला बटाटा मंश करून घ्या. त्यानंतर त्यात बारीक चिरून घेतलेला कांदा, टोमॅटो, शिमला मिरची टाकून व्यवस्थित मिक्स करा. भाज्यांमध्ये मीठ, काळी मिरी पावडर आणि चाट मसाला टाकून व्यवस्थित मिक्स करा. मसाले टाकून झाल्यानंतर त्यात मेयोनेझ घालून नंतर चीज स्प्रेड टाकून व्यवस्थित मिक्स करा. त्यामुळे सॅंडविच क्रिमी होईल.

आठवडाभरात केवळ १ हजार ४०० किंटल कापूस खरेदी, दोनच कर्मचारी त्यात नेटवर्क रामभरोसे : सीसीआय'च्या केंद्रावर शेतकऱ्यांची कुचंबणा

किनवट: शेख शौकत : किनवट तालुक्यात चिखली फाटा येथील केंद्राची कापूस खरेदी सुरु तर कर्मचारी, इंटरनेटचा व्यत्यय आणि खरेदीच्या किचकट प्रक्रियेमुळे चिखली (बु.) येथील सीसीआयच्या कापूस खरेदी केंद्रावर शेतकऱ्यांची अतिशय परवड होत आहे. दरम्यान, या केंद्रावर आठवडाभरात १ हजार ४०० किंटल कापसाची खरेदी झाली आहे. कपाशीचा हंगाम संपायला येत असताना शासनाने आठवडाभरापूर्वी चिखली फाट्याच्या जिनिंग प्रेरिंगमध्ये सीसीआयच्या कापूस खरेदीला सुरुवात केली. निसर्गाच्या अवकृपेमुळे यंदा कापसाचा उतारा समाधानकारक नाही. लागवडीपासून वेचणीपर्यंतचा खर्च दिवसेंदिवस वाढतच असून, उत्पादनखर्च निघणे चुश्कील होत असल्याने शेतकरी हवालदिल आहेत. पेशाची आर्थिक गरज असणाऱ्या छोट्या शेतकऱ्यांनी दिवाळीपूर्वी व नंतर खासगी व्यापाऱ्यांना कापूस कमी जास्त ७ हजार पेक्षा कमी भावांना विकून टाकले. शेजारच्या तेलंगणा राज्यात दरम्यानतरेच खरेदी केंद्र सुरु झाल्याने काही शेतकऱ्यांनी आपला कापूस तेलंगणात पाठविला. आता हंगाम संपत असताना चिखली

फाटा खरेदी केंद्र सुरु झाले असून, केंद्रावर सध्या कापसाचा दर ७ हजार ४०० ते ७ हजार आहे. गेल्या आठवडाभरापासून शेतकरी आपला कापूस

घेऊन केंद्रात येत आहेत. मात्र, या केंद्रात ग्रेडर आणि अन्य एक कर्मचारी असे केवळ दोनच व्यक्ती सेवारत आहे. शेतकऱ्यांची नावे नोंदणी आणि विलिंग ही दोन्ही कामे एकच कर्मचारी करित आहे. या प्रक्रियेत इंटरनेटसेवेमध्ये वारंवार व्यत्यय येणे, नेटवर्क संधगतीने चालणे या बाबींमुळे शेतकरी वैतागले आहेत. नाव नोंदणीच्यावेळी एक फोटो आणि नंतर कापसाची मोजदाद झाल्यानंतर पुन्हा एक फोटो देण्यासाठी शेतकऱ्यांना दिवसभर केंद्रातच ताटकळत राहावे लागत आहे. या बाबत सेवारत कर्मचाऱ्याला शेतकऱ्यांनी जाब विचारला असता, माध्यमांच्या प्रतिनिधीसमोरच त्या कर्मचाऱ्याने शेतकऱ्यांना 'खरेदी केंद्रावर कापूस आणू नका, खासगीत विक' असा बेजबाबदार सल्ला दिला. नोंदणी व मोजणीसाठी शेतकऱ्यांना रात्रभर कापसाच्या गाड्याजवळच रात्र काढावी लागत आहे. शेतकऱ्यांची होणारी परवड लक्षात घेऊन या केंद्रावर पुरेसे कर्मचारी नियुक्त करण्याची मागणी शेतकऱ्यांनी केली आहे.

नाईक सुभेदार बालाजी इंगळे यांचा सेवापूर्ती सन्मान सोहळा संपन्न माजी सैनिकांच्या सहवासातून देशप्रेमाची भावना वाढीस लागेल-डॉ. हनुमंत सौदागर

केज/प्रतिनिधी केज तालुक्यातील कळंबआंबा येथील भूमिपुत्र बालाजी बब्रवान इंगळे हे भारतीय सैन्यदलातून नाईक सुभेदार पदावर काम करून २४ व्या वर्षाची सेवा करून सेवानिवृत्त झाले. याबाबत गावकऱ्यांच्या वतीने मिरवणूक काढून त्यांचा नागरी सत्कार करण्यात आला. कार्यक्रमाचे अध्यक्ष मेजर जगन्नाथ कदम, प्रमुख पाहुणे डॉ. हनुमंत सौदागर, सरपंच शशिकांत इंगळे आदींची प्रमुख उपस्थिती होती. गावकऱ्यांच्या वतीने नाईक सुभेदार बालाजी इंगळे यांची गावभरवाजतगाजत मिरवणूक काढली. गावकऱ्यांच्या वतीने सहकुटुंब नागरी सत्कार करण्यात आला. मिरवणुकीत भारत माता की जय वंदे

मातरम या घोषणांनी परिसर दुमदुमून गेला. यावेळी बोलताना डॉ. हनुमंत सौदागर म्हणाले, सैनिक देशाच्या सीमेवर रक्षण करतात म्हणून आपण घरात सुरक्षित आहोत. जय जवान जय किसान हाच नारा देशाच्या समृद्धीसाठी महत्त्वाचा आहे. सैनिकांच्या सेवानिवृत्तीनंतर त्यांचा कायम सन्मान झाला पाहिजे. असे मत व्यक्त केले. सत्कारपूर्वी बालाजी इंगळे यांनी यापुढे समाजसेवेसाठी तत्पर राहिल असे मत व्यक्त केले. कार्यक्रमास परिसरातील नागरिक मोठ्या संख्येने उपस्थित होते यावेळी माजी सैनिक संघटना विविध पदाधिकारी यांच्या हस्ते हे सेवापूर्ती गौरव निमित्ताने बालाजी इंगळे यांचा सत्कार करण्यात आला.

माता रमाई असीम त्यागाचे प्रतीक - भिक्खु पय्यानंद थेरो.

लातूर :- माता रमाई या डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या सुविधा पत्नी होत्या, माता रमाईच्या त्यागामुळेच डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर हे विश्वातील अद्वितीय व्यक्तिमत्त्व तथा भारतीय घटनेचे शिल्पकार होऊ शकले. त्यामुळे माता रमाई आंबेडकर या डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या जीवनातील असीम त्यागाचे प्रतीक होत. असे प्रतिपादन भिक्खु पय्यानंद थेरो यांनी केले आहे. माता रमाई आंबेडकर यांनी आपल्या संपूर्ण आयुष्यात बाबासाहेबांच्या कार्याला पाठिंबा देण्यासाठी अनेक कष्ट आणि त्याग सहन केले. गरीबी, अपार दुःखाचा सामना करत, त्यांनी बाबासाहेबांना त्यांच्या ध्येयात पूर्ण साथ दिली. त्यांच्या या त्यागामुळेच बाबासाहेब समाजासाठी संपूर्णतः झोकून देऊ शकले. असे ही आपल्या मार्गदर्शनात सांगितले त्यागमूर्ती माता रमाई यांची १२७ जयंती डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर पार्क येथे साजरी करण्यात आली. या वेळी प्राचार्य डॉ. संजय गर्वई, भारतीय बौद्ध महासभेचे लातूर जिल्हा अध्यक्ष एम. एम. बल्लांडे, प्रा. विश्वनाथ आल्टे यांनीही हि आपापले मनोगते व्यक्त केली. या प्रसंगी भिक्खु पय्यानंद थेरो यांनी मार्गदर्शन करून

सर्वाना माता रमाई यांच्या जयंती निमित्त शुभेच्छा दिल्या. या प्रसंगी विजय चौधरी, अनिरुद्ध बनसोडे, राहुल शाक्यमुनी, शिवाजी सोनकांबळे, कुमार सोनकांबळे, सुधाकर कांबळे, विक्रम शिरसाठ, रवी गायकवाड, विनय जाकर्ते, उदय सोनवणे, ज्योतीराम लामतुरे, निल धावारे, निलेश बनसोडे, विशाल वाहुळे, मिलिंद धावारे, बालिका जोगदंड, शकुंतला नेत्रगावगर, बेबीताई कांबळे, कविता धावारे, त्रिशाला घोडके, अस्मिता शाक्यमुनी, अनुसया कांबळे, सुमन उडानशिव, पंचशीला भडके, शारदा लामतुरे ई. सह धम्मसेवक ग्रुप व भारतीय बौद्ध महासभेचे सर्व सदस्य, पदाधिकारी, उपासक उपासिकांची मोठ्या संख्येने उपस्थिती होती.

परिचारीका संघटना शाखा लातूर व जिल्हा क्षयरोग विभाग लातूर यांच्या संयुक्त विद्यमाने क्षयरोग जनजागृती व स्त्री-पुरुष समानता जपणारा तीळगुळ कार्यक्रम

लातूर :- विलासराव देशमुख शासकीय महाविद्यालय व रुग्णालयात उत्तम महाराष्ट्र राज्य परिचारीका संघटना लातूर शाखा संचलित- उत्सव समिती व जिल्हा क्षयरोग विभागाच्या वतीने क्षयरोग जनजागृती व तीळगुळ कार्यक्रम आयोजित करण्यात आला होता. या कार्यक्रमादरम्यान परिचारीका संघटनेतील कर्मचारी व विद्यार्थी परिचारीका यांच्यासाठी क्षयरोग जनजागृती निमित्ताने रांगोळी स्पर्धा व पोस्टर प्रदर्शन आयोजित करण्यात आले होते. रांगोळी स्पर्धेत श्रीमती निशा जाधव यांनी प्रथम क्रमांक पटकवाला तर पोस्टर प्रदर्शनात कल्पना तेलंगे विजेत्या ठरल्या. विद्यार्थी परिचारीकांनीही उत्तमोत्तम रांगोळी द्वारे क्षयरोग नियंत्रण जनजागृती चा संदेश दिला. या कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी अतिविशेषोपचार रुग्णालयाच्या अधिसेविका श्रीमती अमृता पोहरे या होत्या तर जिल्हा क्षयरोग अधिकारी डॉ. तांबारे एस. एन., डॉ. विमल होळंबे डोळे, डॉ. नम्रता आचार्य, डॉ. अलका बांगर, महाराष्ट्र राज्य परिचारीका संघटना, लातूर शाखेच्या अध्यक्ष श्रीमती छाया चव्हाण, उत्सव समितीच्या अध्यक्ष श्रीमती किरण निकम इत्यादींची प्रमुख उपस्थिती व्यासपीठावर

होती. यावेळी डॉ. थांबणारे यांनी शासनाचे १०० दिवसीय क्षयरोग अभियानाची ध्येय धोरणे सांगून, तपासणी व उपचाराबाबत महत्त्वपूर्ण माहिती दिली. तसेच, डॉ. विमल होळंबे यांनी आहार व व्यायामाचे महत्त्व सांगितले. डॉ. होळंबे यांना आरोग्यविषयक जनजागृती तसेच उपक्रमाबाबत अनेक पुरस्काराने सन्मानित केले गेले असून, त्या निसर्गप्रेमी ही आहेत. यावेळी त्यांनी त्यांच्या घराच्या छतावर साकारलेल्या सेंद्रीय खतनिर्मिती व टेरस गार्डन ची माहिती ही दिली. कार्यक्रमादरम्यान सर्व महिला व पुरुषांना उत्सव समितीच्या वतीने तीळगुळ व भेटवस्तू देण्यात आल्या. कार्यक्रमाचे सूत्रसंचलन श्रीमती रुपाली दिवे यांनी केले तर प्रास्ताविक संघटनेच्या राज्य सरचिटणीस श्रीमती सुमित्रा तोटे यांनी केले. हा कार्यक्रम यशस्वी करण्यासाठी श्रीमती ज्योती भारती, श्रीमती सुधा तोरणकर, श्रीमती गुणा बनसोडे, श्रीमती मीना दैवज्ञ, भाग्यश्री जोगदंड, जयश्री धारेकर, ज्योत्सना पेरके, रुपल बंडगर, हेमा चोरघडे, गाझी ए.एफ. प्रशांत मस्के इत्यादींनी प्रयत्न केले.

झोपडपट्टी धारकांचा आवाज कॉमरेड हिरामण पगार काळाच्या पडद्याआड...

नवी मुंबई, झोपडपट्टी वासियांचा आवाज दलित आंबेडकरी चळवळीचे नेते मा. हिरामण पगार यांचे वृद्धापकाळाने वयाच्या ७२ व्या वर्षी, दिनांक ५ फेब्रुवारी २०२५ रोजी, वाशी येथील एम.जी.एम रुग्णालयात निधन झाले. त्यांच्या पश्चात त्यांचे कुटुंबीय पत्नी, मुलगा, सून, मुलगी व नातवंड असा परिवार असून, महाराष्ट्रभरातले आंबेडकरी फुले विचारधारेचे कार्यकर्ते आणि घर हक्क संघर्ष समितीचे कार्यकर्ते असा दीर्घ परिवार आहे. हिरामण पगार सरांचे सामाजिक क्षेत्रात एक भरीव कामगिरी राहिली आहे. कुटुंबातून सामाजिक कार्याचा वारसा मिळालेले हिरामण दादा पगार हे मूळचे नाशिक जिल्ह्यातले असून, त्यांचे वडील प्रख्यात नेते लक्ष्मण पवार हे भारतीय कम्युनिस्ट पक्षाचे नेते होते. त्यांचा वारसा जपत हिरामण पगार हे दलित आदिवासी शेतकरी कामगार आदी शोषित समूहासोबत काम करत होते. १९७५ च्या आणीबाणीच्या काळात हिरामण दादा प्रत्यक्षपणे प्रस्थापित सरकारवर टीका केली असून आयुष्याचा काही काळ जेलमध्ये व्यथित करणारे हिरामण दादा शेवटच्या च्या क्षणापर्यंत सामाजिक भूमिका सामाजिक न्यायासाठी लढत राहिले. आंदोलनाचे बाळकडू लाभलेले हिरामण दादानी मुंबईतील धारावी या झोपडपट्टीतून आपल्या चळवळीची सुरुवात केली असून, नवी मुंबईमध्ये घर हक्क संघर्ष समिती या नावाने जनआंदोलन उभे केले. आंदोलनावर

विकास ठेवणारे हिरामण दादा पगार यांनी शेवटच्या श्वासापर्यंत आपली रस्त्यावरील लढाई लढत राहिले व हजारो असंघटित झोपडपट्ट्यांना, कामगारांना न्याय देण्याचे व त्यांची बाजू मांडण्याचे काम करत राहिले. झोपडपट्ट्यांच्या प्रश्नावर काम करण्यासाठी २०१५ साली घर हक्क संघर्ष समितीची स्थापना केली. मुंबई शहर क्षेत्र ते नवी मुंबई, पनवेल च्या वस्तीचा प्रश्न असो सोडविण्यासाठी पंथर हिरामण पगार नेहमी अग्रेसर न्याय भूमिकेत असत. दुष्काळी भागांमध्ये गावाकडे हाताला काम नाही म्हणून शहराकडे स्थलांतरित झालेल्या दलित आदिवासी भटके विमुक्त अल्पसंख्यांक लोकांनी गरजेपोटी बांधलेल्या झोपड्या यांना संरक्षण मिळावे व या लोकांचे पुनर्वसन व्हावे यासाठी दादा भांडत राहिले. कॉंग्रेस हिरामण दादा पगार यांचे सामाजिक कार्यातील योगदान आणि महाराष्ट्रातील दलित, कष्टकरी जनतेच्या संघर्षाचा गेल्या ५० वर्षांच्या काळाचा आलेख आहे. १. २०१२ साली स्थापन झालेल्या घरक संघर्ष समिती या लोक संघटनेचे हिरामण दादा पगार संस्थापक अध्यक्ष होते संघटनेमार्फत हिरामण दादा

प्राश्नां व टाऊन वेंडिंग कमिटीच्या बलबजावणीत हिरामण दादांचा नवी मुंबई, पनवेलमध्ये मोठा वाटा आहे. ४. कामगार एकता युनियन महाराष्ट्र या युनियनचे ते अध्यक्ष होते. ५. देना बँकेत कार्य करत असताना सोबतच कामगारांची युनियन व राजकीय पक्षांसोबत सामाजिक व काष्ठ्यांच्या न्यायासाठी लढत असत. ६. घरेलू कामगार समन्वय समिती मार्फत घरेलू कामगारांच्या अधिकारासाठी व सन्मानासाठी जोडलेले होते

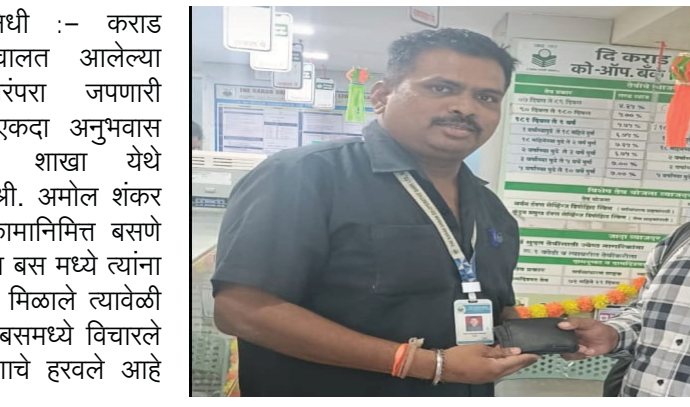
जनसामान्यांच्या असंघटित कामगारांच्या असंघटित झोपड्यांच्या प्रश्नांना सरकार दरबारी मांडून न्याय मिळवायचे काम करत होते. २. कास्ट अनाहिलेशन मुव्हमेंटच्या महाराष्ट्र राज्य कार्यकारणीवरही ते कार्यरत होते. ३. नॅशनल हॉंकर फेडरेशनचे व महाराष्ट्र नॅशनल हॉंटेल् फेडरेशन कार्य हिरामण दादा करत होते या माध्यमातून नवी मुंबईतील फेरीवाल्यांच्या कामगारांची युनियन बलबजावणीत

स्वामी विवेकानंद माध्यमिक विभाग शाळेमध्ये गुणवंत विद्यार्थी सत्कार समारंभ सोहळा संपन्न

उपस्थित मान्यवरांच्या हस्ते विविध पारितोषिके व प्रमाणपत्र देऊन सत्कार करण्यात आला. वरील सर्व गुणवंत विद्यार्थ्यांना शाळेतील क्रीडाशिक्षक श्रीकिशन नेहरकर, कलाशिक्षक दादासाहेब गायकवाड, वक्तृत्व स्पर्धेसाठी दत्ता सत्वधर यांचे मार्गदर्शन लाभले. तसेच इतर स्पर्धात्मक परीक्षेसाठी शाळेतील सर्व शिक्षक विशेष परिश्रम घेतात. याप्रसंगी बोलताना हनुमंत घाडगे म्हणाले, विद्यार्थ्यांनी विविध स्पर्धेमध्ये सहभागी झाले पाहिजे, कारण बक्षीसांपेक्षा स्पर्धेतील सहभाग महत्त्वाचा असतो. शालेय अभ्यासक्रमांमुळे विद्यार्थ्यांचा बौद्धिक विकास होतो, परंतु स्पर्धेतील सहभागामुळे विद्यार्थ्यांचा शारीरिक व मानसिक विकास होतो. करिता पालकांनी देखील आपल्या मुलांना विविध स्पर्धेमध्ये सहभागी होण्यासाठी प्रोत्साहित केले पाहिजे. कार्यक्रमाचे सूत्रसंचलन तसेच आभार प्रबंधकांत समुद्रे यांनी मानले.

दि कराड अर्बन बँकेच्या कर्मचारी अमोल मडके यांचा प्रामाणिकपणा

का विचारले कोणीच काही बोलले नाही दोन-तीन वेळा हा विषय त्यांनी रिपीट करून नंतर मडके यांनी पाकीट सर्व चेक केले त्यामध्ये आधार कार्ड काही कागदपत्रे व फोन नंबर तसेच रोख रक्कम दहा हजार दोनशे रुपये मिळाले व त्या व्यक्तीचा फोन नंबरही मिळाला त्यावेळेस

त्यांनी फोन केला असता ती व्यक्ती तिथून निघून गेली असे निर्दर्शनस आले अमोल मडके यांनी आस्थापनाचा पत्ता दिला व माझे नाव अमोल मडके आहे तुमचे पाकीट माझ्याकडे आहे आपण या पत्त्यावर यावे सहनिशा करून तुम्हाला तुमचे पाकीट मिळेल. काही वेळात अशरफ अली पत्ता दिल्याप्रमाणे माहीम शाखेत आले व प्रवासाचे ठिकाण तिकीट सर्व काही वस्तू फोटो आधार कार्ड पॅन कार्ड इतर बऱ्याच ओळखीच्या पुरावा दिल्याने सहनिशा झाल्याने ओळख पटल्याने त्यांचे पाकीट व रोख रक्कम दहा हजार दोनशे परत केली त्यावेळी हा सर्व प्रकार शाखा व्यवस्थापक सौ. सुरेखा गंगावणे यांना समजताच अमोल मडके यांचे प्रामाणिकपणाबद्दल अभिनंदन व कौतुक केले व शाबासकीची थाप दिली पुढील वाटचालीस शुभेच्छा दिल्या...